

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **RNDr. P. H.**, zast. JUDr. Petrem Procházkou, advokátem se sídlem nám. Svobody 12, Brno, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 21. 4. 2011, č. j. 8705/10-1102-806032, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 5. 2014, č. j. 22 Af 89/2011 – 67,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti výroku I. usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 5. 2014, č. j. 22 Af 89/2011 – 67, **se odmítá**.
- II. Kasační stížnost proti výrokům II. a III. usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 5. 2014, č. j. 22 Af 89/2011 – 67, **se zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Finanční úřad ve Frýdku-Místku rozhodnutím ze dne 5. 8. 2010, čj. 111022/10/362914806251, žalobci dodatečně vyměřil daň z příjmů fyzických osob za rok 2006 ve výši 5 250 483 Kč a daňové penále ve výši 1 050 096 Kč. Finanční ředitelství v Ostravě (původní žalovaný) v záhlaví specifikovaným rozhodnutím ze dne 21. 4. 2011

zamítlo odvolání žalobce a rozhodnutí (platební výměr) vydané prvostupňovým správcem daně potvrdilo.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterou se domáhal jeho zrušení.

[3] V průběhu žalobního řízení byla rozhodnutím Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 19. 3. 2012, čj. 2164/12-1102-806032, nařízením obnova řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím Finančního úřadu ve Frýdku-Místku ze dne 5. 8. 2010, čj. 111022/10/362914806251, tedy řízení, z něhož žalobou napadené rozhodnutí žalovaného vzešlo. S ohledem na tuto skutečnost žalobce přípisem ze dne 23. 4. 2012 požádal krajský soud o přerušení řízení.

[4] Usnesením ze dne 5. 11. 2012, čj. 22 Af 89/2011-53, krajský soud řízení o žalobě přerušil, a to do pravomocného skončení daňového řízení žalobce obnoveného rozhodnutím Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 19. 3. 2012.

[5] Poté, co bylo obnovené řízení pravomocně skončeno rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 3. 2014, čj. 6362/14/5000-14102-709598, vydal krajský soud usnesení ze dne 15. 5. 2014, č. j. 22 Af 89/2011 – 67, kterým výrokem I. rozhodl, že se v řízení pokračuje, výrokem II. žalobu odmítl a výrokem III. určil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[6] Důvod pro odmítnutí žaloby opřel krajský soud o ustanovení § 120 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, které stanoví, že novým rozhodnutím vydaným v obnoveném řízení se původní rozhodnutí ruší. Tím dle krajského soudu vymizela i nutná podmínka řízení pro přezkum žalobou napadeného rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 21. 4. 2011. Své závěry podpořil krajský soud odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, čj. 8 Ao 8/2011-129.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu ze dne 15. 5. 2014, kterým bylo řízení odmítnuto, kasační stížností, a to ve všech jeho výrocích. Kasační stížnost formálně opřel o důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[8] Stěžovatel na úvod zpochybnil správnost a zákonnost usnesení krajského soudu ze dne 5. 11. 2012, kterým bylo žalobní řízení přerušeno. Vytýká krajskému soudu, že přerušení řízení neodůvodnil konkrétním označením použitého ustanovení zákona, nýbrž spojil důvody uvedené v ustanovení § 48 pod písm. a) a d) s. ř. s. Bezdůvodně tak přerušil řízení zmatečnou aplikací zákona. Za zmatečné považuje stěžovatel usnesení soudu o přerušení řízení rovněž z důvodu označení stran sporu, jestliže za žalovaného označil Odvolací finanční ředitelství a současně uvedl, že předmětem přezkumu je rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě.

pokračování

[9] Dále stěžovatel poukázal na skutečnost, že v různých fázích řízení rozhodoval soud v jiném složení senátu, aniž mu byl vysvětlen důvod. Pro přehlednost uvedl výčet rozhodnutí vydaných v průběhu žalobního řízení včetně označení soudců, kteří v daném případě ve věci rozhodovali.

[10] V doplnění kasační stížnosti potom stěžovatel ve vztahu k samotnému odmítnutí žaloby namítá, že si krajský soud vytvořil umělou překážku pro přezkum žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, a postupoval tak v rozporu s ustanovením § 75 s. ř. s. Soud dle stěžovatele chybnou interpretací ustanovení § 120 odst. 4 daňového řádu vytvořil právní fikci, že předmět řízení „vymizí“. Jestliže v obnově řízení musí být vydáno nové rozhodnutí, neměl soud důvod řízení přerušovat a vyčkávat na výsledek obnoveného řízení, ale mohl žalobu odmítnout ihned. Krajský soud navíc pro svůj postup nezákonně využil judikaturu Nejvyššího správního soudu vztahující se k opatření obecné povahy, tedy zcela specifickému řízení.

[11] Žalovaný se úvodem s odkazem na zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, vyjádřil k přechodu působnosti Finančního ředitelství v Ostravě (původního žalovaného) na Odvolací finanční ředitelství. Přerušování řízení soudem považuje žalovaný za souladné se zákonem, a to zvláště za situace, kdy stěžovatel o přerušování řízení soud sám požádal. K namítanému různému složení rozhodujícího senátu žalovaný v obecné rovině poukázal na rozvrh práce soudu zveřejňovaný dálkovým přístupem. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl. K doplnění kasační stížnosti, které obsahovalo námitku proti odmítnutí žaloby, se žalovaný již nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve tím, zda jsou splněny podmínky řízení, neboť pouze v tomto případě může být kasační stížnost soudem meritorně projednána. Kasační stížnost byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou; soud nicméně dospěl k závěru, že kasační stížnost je zčásti nepřipustná.

[13] Ve vztahu k výroku I. napadeného usnesení krajského soudu Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost směřující proti usnesení krajského soudu, kterým bylo rozhodnuto o pokračování v řízení, není podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. přípustná. Jedná se o rozhodnutí, kterým se upravuje vedení řízení, a které je ze samostatného přezkumu Nejvyšším správním soudem podle uvedeného ustanovení vyloučeno. Nejvyšší správní soud proto přezkoumal napadené usnesení v rozsahu zbývajících výroků.

[14] Kasační stížnost směřuje proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby. Z povahy věci tak Nejvyšší správní soud posuzoval napadené usnesení z hlediska naplnění kasačního důvodu dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívajícího v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného

rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, čj. 3 Azs 33/2004-98, dostupný na www.nssoud.cz).

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti poukázal na skutečnost, že krajský soud rozhodoval ve věci vždy v jiném složení senátu, zejména na místě předsedy senátu. Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval otázkou, zda řízení před krajským soudem nebylo zmatečné ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[16] Nejvyšší správní soud k námitce stěžovatele ověřil, že všechna rozhodnutí byla v projednávané věci vydána v souladu s ustanovením § 31 s. ř. s. a rozvrhem práce Krajského soudu v Ostravě, který je dostupný z portálu www.justice.cz – InfoDeska. Dle sdělení soudu byla věc zpravodajsky přidělena soudci Mgr. Jiřímu Gottwaldovi, který se změnou rozvrhu práce stal s účinností od 1. 9. 2013 předsedou senátu (viz změna rozvrhu práce Krajského soudu v Ostravě č. 9). Tato skutečnost odůvodňuje stěžovatelem namítanou změnu na pozici předsedy rozhodujícího senátu. O usnesení napadeném kasační stížností potom krajský soud rozhodoval v senátě složeném z předsedy Mgr. Jiřího Gottwalda a dvou soudkyň dočasně přidělených (viz rozvrh práce Krajského soudu v Ostravě pro rok 2014 po změně č. 4).

[17] Stěžovatel v obecné rovině namítá, že nebyl o změně složení senátu uvědomen, aniž z této skutečnosti dovozuje konkrétní porušení svých procesních práv. V daném případě došlo ke změně ve složení senátu v souladu s rozvrhem práce; Nejvyšší správní soud v rovině obsazení soudu neshledal žádné pochybení, stěžovatel neuvedl, v čem byl změnou senátu poškozen. Veškeré změny byly krajským soudem řádně zveřejněny a zpřístupněny i dálkově.

[18] Předmětem posouzení je otázka, zda krajský soud v souladu se zákonem odmítl žalobu stěžovatele, aniž ji podrobil meritornímu přezkumu.

[19] V daném případě není sporu o tom, že v průběhu žalobního řízení byla Finančním ředitelstvím v Ostravě nařízena obnova řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím Finančního úřadu ve Frýdku-Místku ze dne 5. 8. 2010, čj. 111022/10/362914806251. Jinými slovy bylo ve věci dodatečného platebního výměru, který byl předmětem žaloby, zahájeno obnovené řízení (§ 120 odst. 2 daňového řádu). Následně krajský soud zjistil, že v rámci obnoveného řízení již bylo pravomocně rozhodnuto.

[20] Krajský soud své rozhodnutí opřel o ustanovení § 120 odst. 4 daňového řádu, které stanoví, že *[n]ovým rozhodnutím ve věci se původní rozhodnutí ruší*. Končí tak účinky původního rozhodnutí, které bylo nahrazeno rozhodnutím novým. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že zrušením dodatečného platebního výměru, který byl podkladem pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí, již nejsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí ve věci samé, neboť odpadl předmět řízení. Žalobou napadené rozhodnutí žalovaného vydané v odvolacím řízení se zrušením prvostupňového rozhodnutí stalo v podstatě bezobsažné. Krajský soud tedy postupoval správně, jestliže žalobu dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl. Námitky uplatněné v odmítnuté žalobě proti původnímu rozhodnutí žalovaného lze uplatnit v následné žalobě směřující

pokračování

proti rozhodnutí vydanému v obnoveném řízení. Ze soudního spisu ostatně vyplývá, že stěžovatel žalobu proti novému rozhodnutí skutečně podal.

[21] Stěžovatel v této souvislosti krajskému soudu vytýkal, že pokud je výsledkem obnoveného řízení vždy vydání nového rozhodnutí, nemusel řízení přerušovat a žalobu měl odmítnout ihned. Uvedená námitka svým obsahem nijak nezpochybňuje výrok soudu o odmítnutí žaloby, Nejvyšší správní soud k postupu krajského soudu nicméně konstatuje, že plně respektoval shora uvedené účinky nového rozhodnutí vydaného v obnoveném řízení, tedy že teprve vydáním nového rozhodnutí se ruší rozhodnutí původní; do té doby má nařízení obnovy vůči původnímu rozhodnutí pouze odkladný účinek (viz ustanovení § 120 odst. 3 daňového řádu).

[22] Pokud stěžovatel směřoval své výhrady vůči usnesení krajského soudu ze dne 5. 11. 2012, čj. 22 Af 89/2011-53, kterým bylo žalobní řízení přerušeno, Nejvyšší správní soud k této námitce uvádí, že citované usnesení není v daném případě předmětem kasačního přezkumu. Nejvyšší správní soud se proto námitkami směřujícími proti tomuto usnesení dále nezabýval. Na okraj nicméně poznamenává, že usnesení o přerušení řízení je rozhodnutím, proti němuž je kasační stížnost z důvodu jeho dočasnosti vyloučena (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2004, čj. 3 Ads 37/2004-36). V daném případě bylo navíc napadeným usnesením mimo jiné rozhodnuto o pokračování v řízení, přerušení řízení tedy bylo již konzumováno.

[23] Stěžovatel upozorňoval i na zmatečné označení stran sporu, jestliže krajský soud coby žalovaného označil Odvolací finanční ředitelství a současně přiznal, že předmětem přezkumu je rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě. Nejvyšší správní soud se s uvedenou námitkou neztotožnil. Jak již ve svém vyjádření uvedl žalovaný, s účinností od 1. 1. 2013 byla dle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, jednotlivá finanční ředitelství zrušena a jejich právním nástupcem se ve smyslu ustanovení § 7 písm. a) zákona č. 456/2011 Sb., ve spojení s ustanovením § 69 s. ř. s., stalo Odvolací finanční ředitelství se sídlem v Brně. S ním tedy soud následně jednal jako s účastníkem řízení. Skutečnost, že došlo ke změně účastníka řízení na straně žalovaného, ovšem nic nemění na tom, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno Finančním ředitelstvím v Ostravě.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Kasační stížnost směřující proti výroku I. usnesení krajského soudu, kterým bylo rozhodnuto o pokračování v řízení, je nepřípustná, Nejvyšší správní soud ji proto výrokem I. podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

[25] Ve zbytku neshledal Nejvyšší správní soud na základě shora uvedeného kasační stížnost proti usnesení krajského soudu důvodnou, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[26] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému, jemuž by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec běžné činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. října 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu